

Sygn. akt I C 2461/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2017 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Niemczyk

Protokolant: starszy sekretarz sądowy K. Ż.

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2017 roku w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko Gminie K. i Przedsiębiorstwu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych Gminy K. i Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. solidarnie na rzecz powoda A. S. kwotę 12.000,00 zł (dwanaście tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19.08.2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej Gminy K. na rzecz powoda A. S. od kwoty 12.000,00 zł (dwanaście tysięcy złotych) odsetki ustawowe od dnia 4.02.2014 roku do dnia 31.12.2015 roku i odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 01.01.2016 roku do dnia 18.08.2016 roku łącznie;

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

IV. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda koszty procesu w 80%, których szczegółowe rozliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt I C 2461/15

UZASADNIENIE

Powód A. S., reprezentowany przez radcę prawnego, wniósł pozew przeciwko Gminie K. o zasądzenie na jego rzecz kwoty 15.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 12.12.2013 roku do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podał, że w dniu 20.02.2013r. powód uległ wypadkowi – pośliznął się i upadł, wskutek nieodśnieżenia pasa chodnika na odcinku drogi przy ul. (...) w K., w odległości ok. 200 metrów od marketu (...). Wskazał, że w wyniku tego nie mógł się podnieść i leżał na chodniku, zaś z miejsca zdarzenia karetka pogotowia zawiozła go do Wojewódzkiego Szpitala (...) w S..

U powoda zdiagnozowano złamanie kostki bocznej w stawie skokowym prawej nogi wraz z jego skręceniem. W związku z powyższym zmuszony był przez okres 6 tygodni nosić gips oraz przyjmować silne leki przeciwbólowe, przyjmował też zastrzyki przeciwzkrzepowe. Wskazał, że w tym czasie nie był w stanie samodzielnie zaspokoić swoich nawet

najbardziej podstawowych potrzeb, zaś we wszystkich czynnościach dnia codziennego pomagała mu żona. Podał, że po zdjęciu gipsu rozpoczął rehabilitację trwającą od dnia 06.05.2013r. do dnia 17.05.2013r. i od 21.06.2013r. do 14.07.2013r. Uzasadniając żądanie pozwu wskazała nadto, że jego stan nadal nie powrócił do normy, albowiem przebywanie drogi z i do pracy pieszo, a także spędzanie większości czasu w pracy w pozycji stojącej powoduje obrzęk oraz ból stawu skokowego.

Podał, że ubezpieczyciel, z którym Gmina miała zawartą umowę ubezpieczenia ustalił wysokość odszkodowania na kwotę 2.516 zł, którą pomniejszył o 1.000 zł tytułem franszyzy redukcyjnej i wypłacił mu kwotę w wysokości 1.516 zł, w tym 1.000 tytułem zadośćuczynienia za ból i cierpienia. Wskazał, że nie zgadzając się z powyższą kwotą, wezwał Gminę do zapłaty 35.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, jednakże pismem z dnia 24.12.2013r. odmówiono zapłaty żądanej kwoty.

Pozwana Gmina K., reprezentowana przez radcę prawnego, w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych (k. 80 - 83).

W uzasadnieniu wskazała, że w sytuacji niekorzystnych warunków atmosferycznych w nocy 19/20.02.2016r., z uwagi na rozległość obszaru, o którego odśnieżanie musi dbać Gmina K., niewykonalnym jest idealne utrzymanie wszystkich nawierzchni chodników, w sposób pozwalający na zapewnienie absolutnego bezpieczeństwa pieszym.

Wskazała, że nie ponosi winy za upadek A. S., który miał miejsce na zarządzanym przez nią chodniku. Zaprzeczyła, aby w dniu 19.02.2013r. na przedmiotowym chodniku wytworzyło się błoto pośniegowe. Wskazała, że w nocy 18/19.02.2013r. na chodniku tym wykonane zostały przez podmiot, z którym Gmina K. ma zawartą umowę na odśnieżanie terenów, przeprowadzone zostały prace odśnieżające na wszystkich chodnikach objętych tą umową (w tym chodnika przy ul. (...)), co potwierdza raport wykonanych prac. Gmina K. podniosła przy tym, że w dniu 19.02.2013r. chodnik przy ul. (...) w K. był w stanie, który pozwalał na bezpieczne poruszanie się po nim, został bowiem odśnieżony zgodnie z zawartą umową.

Podawała również, że skoro w nocy 19/20.02.2013r. wystąpiły warunki pogodowe sprzyjające oblodzeniu chodników, to tym samym w dniu 20.02.2013r. o godz. 6 rano, nawierzchnie chodników istotnie mogły być oblodzone. Wskazała, że Gmina K. miała zatem niewiele czasu na podjęcie skutecznych działań zapewniających prawidłowe utrzymanie chodników na terenie całej Gminy K..

Pozwana zakwestionowała powództwo również co do wysokości żądania. Wskazała, że uiszczyła powodowi kwotę 1.000 zł, która została potrącona tytułem franszyzy redukcyjnej przez (...) S.A., co nie stanowiło uznania roszczenia.

W ocenie pozwanej A. S. jest osobą sprawną fizycznie, zaś upadek, któremu uległ nie powoduje po jego stronie dyskomfortu życiowego w stopniu uzasadniającym wypłatę na jego rzecz zadośćuczynienia w żądanej wysokości.

Na rozprawie w dniu 11.07.2016r. (k. 103) pełnomocnik Gminy K. podniósł zarzut w zakresie terminu naliczania odsetek, wskazując, że A. S. domaga się ich zasądzenia od dnia wezwania do zapłaty, nie zaś od upływu terminu w nim zakreślonego.

Na wniosek pełnomocnika powoda, zgłoszony na rozprawie w dniu 11.07.2016r., **sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.** (k. 103).

Pismem z dnia 13.07.2016r. (k. 122-124), powód zmodyfikował żądanie wnosząc o zasądzenie solidarnie od pozwanych Gminy K. i Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz A. S. kwoty 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 12.12.2013r. do dnia 31.12.2015r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty. Wniósł również

o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa prawnego.

Podał, że podstawę prawną roszczeń stanowić będzie przepis art. 415 w zw. z art. 445 k.c. – w stosunku do obu pozwanych, przy czym do Gminy K. dodatkowo art. 417 § 2 k.c.

Pozwane Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., reprezentowane przez radcę prawnego w odpowiedzi na pozew (k. 138-139v.), wniosło o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwane przedsiębiorstwo zaprzeczyło, aby w dniu 20.02.2013r. o godz. 6 rano chodnik przy ul. (...) w K. był nieodśnieżony i nieposypany. Podała, że zgodnie z zawartą umową, Gmina K. każdorazowo decydowała o konieczności podjęcia przez Spółkę określonych w umowie działań poprzez wezwania przekazywane telefonicznie lub faksem. Podała, że nie zgadza się z twierdzeniem, że w sprawie zachodzi odpowiedzialność solidarna pozwanych.

Pozwany zakwestionował żądanie co do wysokości, w tym co do odsetek od dnia 12.12.2013 roku. Spółka podała, że o żądaniu zapłaty powzięła wiadomość w dniu 04.08.2016r., otrzymując zobowiązanie sądu do złożenia odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20.02.2013r., około godziny 6.00, w drodze do pracy A. S. pośliznął się na chodniku przy ulicy (...) w K., po czym upadł.

Wówczas padał śnieg, na chodniku była warstwa ubitego śniegu, było ślisko. Pod warstwą śniegu było oblodzenie. Chodnik nie był wówczas posypany ani piaskiem, ani solą.

Na miejsce zdarzenia wezwano pogotowie ratunkowe, które odwiozło powoda do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego przy Wojewódzkim Szpitalu (...) w S..

U powoda rozpoznano złamanie kostki bocznej po stronie prawej bez przemieszczeń, natomiast diagnostyka obrazowa wykazała złamanie kostki bocznej w prawym stawie skokowym z niewielkim przemieszczeniem odłamów.

Po założeniu opatrunku gipsowego, powód został wypisany do domu z zaleceniem: oszczędzania, odciążenia kończyny dolnej prawej, chodzeniem o kulach.

(dowód: karta wypadku w drodze do pracy lub z pracy – k. 7-8; karta zlecenia wyjazdu zespołu ratownictwa medycznego z dnia 20.02.2013r. – k. 9-10; karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 20.02.2013r. – k. 17; rtg stawu skokowego z dnia 20.02.2013r. – k. 77; zeznania świadka R. P. złożone na rozprawie w dniu 10.10.2016 roku, czas nagrania 00:27:30 - 00:34:55 - k. 192 - 193; zeznania świadka P. W. złożone na rozprawie w dniu 10.10.2016 roku, czas nagrania 00:35:35 - 00:44:17 - k. 194 - 195; przesłuchanie powoda na rozprawie w dniu 10.11.2017 roku czas nagrania 00:07:22 - 00:26:15 k. 209 - 210)

Powód korzystał z zabiegów fizjoterapeutycznych od dnia 06.05.2013r. do dnia 17.05.2013r. oraz w okresie od dnia 21.06.2013 r. do dnia 14.07.2013 r.

(dowód: skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne – k. 15; skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne – k. 16, wydruk ćwiczeń – k. 21)

Po zdarzeniu przez około dwa tygodnie A. S. przyjmował leki przeciwbólowe Przez 6 tygodni od zdarzenia powód miał założony gips. W tym czasie powodem opiekowała się żona. Do 2 miesięcy od zdjęcia gipsu powód poruszał się o kulach.

Przed wypadkiem powód często jeździł na rowerze, uczestniczył w rajdach rowerowych, biegał rekreacyjnie, chodził na długie spacery. Po wypadku A. S. podczas jazdy rowerem odczuwał ból stopy, później też pojawiał się jej obrzęk. Z

uwagi na dolegliwości bólowe przy wysiłku nie bierze udziału w rajdach rowerowych, okazjonalnie jeździ na rowerze z dziewięcioletnim dzieckiem.

Powód wykonuje pracę stojącą w magazynie, rozładowuje pojazdy. Czasami korzysta ze stabilizatora elastycznego, który zakłada w pracy na stopę.

Aktualnie A. S. odczuwa dolegliwości bólowe przy zmianach pogody, podczas biegania, podczas pracy.

A. S. ma 40 lat. Mieszka na trzecim piętrze w bloku.

(zeznania świadka J. S. złożone na rozprawie w dniu 10.10.2016 roku, czas nagrania 00:44:30 - 00:54:13 - k. 195; przesłuchanie powoda na rozprawie w dniu 10.11.2017 roku czas nagrania 00:07:22 - 00:26:15, w tym potwierdzone wyjaśnienia informacyjne złożone na rozprawie w dniu 10.10.2016 roku - k. 193, k. 209 - 210)

Zarządcą odcinka drogi, na którym doszło do przedmiotowego zdarzenia w dniu 20.02.2013r. jest Gmina K..

(bezsporne: pismo z dnia 03.04.2013r. – k. 31)

W dniu 24.10.2011r. Gmina K. (jako zamawiający) zawarła z Przedsiębiorstwem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. (jako wykonawcą) umowę, na podstawie której gmina powierzyła spółce realizację usługi dotyczącej zimowego utrzymania dróg gminnych, chodników, parkingów oraz zatok autobusowych na terenie Gminy K. w latach 2011-2014.

W treści umowy wskazano, że zakres przedmiotu zamówienia obejmuje w szczególności: odśnieżanie, likwidację śliskości zimowej.

W umowie wskazano również, że wykonawca jest zobowiązany do wprowadzenia niezbędnej ilości sprzętu potrzebnego do realizacji przedmiotu zamówienia w przypadku wystąpienia opadów śniegu i śliskości zimowej, w terminie nie później niż 1 godziny od wezwania przekazanego telefonicznie. (par. 2 ust. 8).

Maksymalny czas usuwania skutków opadu i likwidacji śliskości określono załączniku nr 9 do SIWZ, stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej umowy. Zaś kolejność podjęcia tych działań w danej miejscowości każdorazowo będzie uzgadniania z zamawiającym. (par. 2 ust. 9)

Ulica (...) w K. - chodnik została zaliczona standardu II.

Zgodnie z załącznikiem nr 9 do SIWZ (załącznik nr 2 do umowy z dnia 24.10.2011 roku) zawierającym standardy zimowego utrzymania dróg gminnych, dla standardu II ustalono, że jezdnia ma być odśnieżona na całej szerokości oraz posypana na całej długości. Dopuszczalne odstępstwa od standardu po ustaniu opadów śniegu dla jezdni i poboczy to:

- luźny śnieg - 4 godz.,
- błoto pośniegowe - 6 godz.,
- zajeżdżony - występuje cienka warstwa nie utrudniająca ruchu;

Dopuszczalne odstępstwa od standardu od stwierdzenia występowania zjawisk:

- gołoledź - 3 godz.,
- szron - 3 godz.,
- szadź - 3 godz.,
- pośnieg - 4 godz.,

- lodowica - 4 godz.

(dowód: umowa nr (...).272.U-3.22.2011 z dnia 24.10.2011r. – k. 84 - 92)

Zlecenie podjęcia działań dotyczących odśnieżania chodników w związku z opadami śniegu zostało wystawione w dniu 20.02.2013 roku o godz. 2.00. , odśnieżanie zakończono o godz. 12.00.

Czynności odśnieżania chodników i zatoczek autobusowych w rejonie obejmującym m.in. ulicę (...) w K. zostały rozpoczęte o godz. 3.00, a zakończone o godz. 9.00. Ulica (...) w K. znajdowała się w połowie wykazu terenów objętych akcją odśnieżania.

(dowód: zlecenie do odśnieżania k. 95, pismo z dnia 30.08.2013 roku k. 96, karta drogowa k. 150)

Czynności dotyczące zimowego utrzymania dróg i chodników były podejmowane przez pozwaną spółkę na telefoniczne wezwanie pracownika pozwanej gminy o przystąpieniu do prac.

(dowód: zeznanie świadków złożone na rozprawie w dniu 10.10.2016 roku: R. D. czas nagrania 00:54:13 - 01:05:35 - k. 196; Ł. B. czas nagrania 02:14:16 - 02:19:35 - k. 199; przesłuchanie prezesa zarządu pozwanej spółki (...) na rozprawie w dniu 10.11.2016 roku czas nagrania 00:41:53 - 00:48:47, 00:57:22 - k. 211)

Z treści pisma Starostwa Powiatowego w S. kierowanego w dniu 19.02.2013r. do Burmistrzów i Wójtów Powiatu S., wynikało, że w okresie prognozowania: od godz. 19:30 dnia 19.02.2013r. do godz. 19:30 dnia 20.02.2013r. nastąpi zachmurzenie duże, okresami przelotne opady śniegu, prognozowany przyrost pokrywy śnieżnej od 2 cm do 5 cm, temperatura minimalna od -3 do -1 °C; zaś miejscami może występować oblodzenie nawierzchni dróg i chodników.

(dowód: pismo z dnia 19.02.2013r. – k. 94)

Pismem z dnia 12.12.2013r. A. S., reprezentowany przez pełnomocnika, skierował do Gminy K., jako zarządcy przedmiotowej drogi, przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 35.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznana krzywdę w związku ze zdarzeniem z dnia 20.02.2013r.

(dowód: pismo z dnia 12.12.2013r. – k. 34)

Pismem z dnia 24.12.2013r. Wójt Gminy K. poinformował pełnomocnika A. S., iż po dokonaniu analizy sprawy, nie znajduje podstaw do uwzględnienia zgłoszonego roszczenia.

(dowód: pismo z dnia 24.12.2013r. – k. 35)

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., po rozpoznaniu zgłoszonego przez A. S. roszczenia, przyznała odszkodowanie w wysokości 1.516 zł. Ustalając wysokość szkody ww. Spółka uwzględniła: ryczałt na koszty związane z leczeniem – 200 zł; zadośćuczynienie za krzywdę – 2.000 zł; koszty opieki – 316 zł. Nadto, wysokość uznanych roszczeń została pomniejszona o franszyzę redukcyjną w kwocie 1.000 zł. W związku z powyższym, uznano odszkodowanie w łącznej kwocie 1.516 zł, którego wypłata nastąpiła na rachunek bankowy wskazany w zgłoszeniu roszczenia.

(dowód: pismo z dnia 25.09.2013r. o przyznaniu odszkodowania – k. 32 - 33)

W dniu 04.02.2014r. Gmina K. przelała na rzecz A. S. kwotę 1.000 zł tytułem odszkodowania, nr szkody: (...) z dnia 20.02.2013r.

(dowód: wydruk – k. 97)

W wyniku zdarzenia z dnia 20.02.2013r. A. S. doznał złamania kostki bocznej stawu skokowo-goleniowego prawego.

Leczenie zakończyło się uzyskaniem zrostu kostnego z niewielką deformacją polegającą na poszerzeniu obrysów kostki bocznej oraz ograniczeniem zgięcia grzbietowego stawu skokowo-goleniowego prawego o 10°. Zmiany te korelują ze zgłaszanymi dolegliwościami o charakterze subiektywnym – sztywność, ból powysiłkowy.

Doznany przez powoda uszczerbek ma charakter stały.

Stwierdzone u A. S. zmiany ograniczają w bardzo niewielkim stopniu zdolności fizyczne, aktywność ruchową i życiową, nie wymagają zmiany stylu życia oraz charakteru pracy.

(dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 17, pisemna opinia biegłego sądowego ortopedy – k. 286-287)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w przeważającej mierze zasługiwało na uwzględnienie.

Bezsporne w sprawie było to, że droga, na której doszło do zdarzenia z dnia 20.02.2013 roku jest drogą w Gminie K..

W niniejszej sprawie sporne było to czy pozwani ponoszą odpowiedzialność za zdarzenie, któremu uległ powód w dniu 20.02.2013 roku. Ciężar wykazania faktów uzasadniających żądanie pozwu, zgodnie z przepisem art. 6 k.c., spoczywał na powodzie. Powód temu obowiązkowi sprostał.

Sporna była również wysokość dochodzonego zadośćuczynienia. Powód w przeważającej części sprostał obowiązkowi wykazania wysokości dochodzonego zadośćuczynienia.

Na mocy przepisu art. 444 § 1 zdanie pierwsze k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty.

Jak stanowi przepis art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zgodnie z przepisem art. 2 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 21.03.1985 roku o drogach publicznych, drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się na następujące kategorie, m.in. drogi gminne.

Na mocy art. 19 ust. 2 pkt. 4 tej ustawy zarządcami dróg, z zastrzeżeniem ust. 3, 5, 5a i 8, są dla dróg gminnych - wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Na mocy przepisu art. 2 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 13.09.1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ilekroć w ustawie jest mowa o właścicielach nieruchomości - rozumie się przez to także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością.

Jak stanowi przepis art. 3 ust. 1 i ust. 2 zdanie pierwsze przywołanej ustawy, utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy.

Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania.

W myśl art. 5 ust. 1 pkt. 4 tej ustawy, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości; właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych.

Zgodnie ze słusznym stanowiskiem Sądu Najwyższego, na mocy przepisu art. 41 par. 2 k.c., jeżeli wykonywanie zadań z zakresu władzy publicznej zlecono, na podstawie porozumienia, jednostce samorządu terytorialnego albo innej

osobie prawnej, solidarną odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi ich wykonawca oraz zlecająca je jednostka samorządu terytorialnego albo Skarb Państwa (tak wyrok i uzasadnienie Sądu Najwyższego z dnia 6.06.2014 roku, sygn. akt III CSK 211/13).

Na wstępie należało rozważyć który z pozwanych ponosi odpowiedzialność co do zasady za zdarzenie, któremu uległ powód w dniu 20.02.2013 roku.

Opisując różnicę między hipotezami art. 429 k.c. i 430 k.c., doktryna trafnie akcentuje odmienną pozycję prawnej podmiotów wykonujących czynność. Art. 429 zakłada samodzielność wykonawcy, natomiast art. 430 reguluje polecenie wykonania czynności podwładnemu, a zatem wykonawcy, który podlega kierownictwu zwierzchnika. Nie oznacza to jednak, że polecający wykonanie czynności zwierzchnik może odpowiadać tylko na podstawie art. 430, a w razie niespełnienia jego przesłanek (zwłaszcza w razie braku winy podwładnego) jest wolny od odpowiedzialności. Jeżeli bowiem nie są spełnione przesłanki regulowane w art. 430, nic nie stoi na przeszkodzie, aby zwierzchnik odpowiadał według treści art. 429 (oczywiście według reguł przewidzianych w tym przepisie, a więc na zasadzie winy, nie zaś ryzyka). Możliwy jest także zbieg obu tych podstaw odpowiedzialności. (tak Grzegorz Karaszewski, komentarz do art. 429 k.c. lex).

Na pozwanej gminie spoczywał ustawowy obowiązek utrzymania dróg i chodników w odpowiednim stanie.

Pozwana Gmina K. powoływała się na to, że nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenie, albowiem zawarła umowę z podmiotem profesjonalnym - pozwaną spółką - która trudni się zimowym utrzymaniem terenu.

Wbrew stanowisku pozwanej Gminy K. w sprawie nie zaistniały przesłanki z art. 429 k.c., albowiem przy wykonaniu umowy z dnia 24.10.2011 roku łączącej pozwanych, pozwane przedsiębiorstwo nie było niezależne w podejmowaniu działań związanych z zimowym utrzymaniem porządku. Każdorazowe rozpoczęcie akcji odśnieżania przez przedsiębiorstwo poprzedzone było dyspozycją wydaną przez pracownika gminy.

W kwestii zaistnienia przesłanek z art. 430 k.c. należy wskazać, że pozwane przedsiębiorstwo zgodnie z umową z dnia 24.10.2011 roku zobowiązało się do wykonywania konkretnych czynności. Chodnik, na którym upadł powód podlegał II standardowi utrzymania.

Zgodnie z tym standardem przedsiębiorstwo powinno było usunąć lodowicę w ciągu 4 godzin od stwierdzenia wystąpienia zjawiska, a chodnik powinien być posypany na całej długości.

Materiał dowodowy w postaci zeznań świadków R. P. i P. W., jak również dowód z przesłuchania powoda, doprowadził do ustalenia, że chodnik, na którym upadł powód był nieodśnieżony i nieposypany ani solą, ani piaskiem.

Sąd dał wiarę zeznaniom tych świadków, albowiem świadek R. P. szła tym samym chodnikiem, którym poruszał się powód i jak zeznała trzymała się razem z koleżanką, aby nie upaść. Natomiast świadek P. W. pojawił się w miejscu upadku powoda niedługo po tym zdarzeniu i też zeznał, że chodnik był śliski. Zeznania świadków zawnioskowanych przez pozwanych, z których wynikało jakie czynności są podejmowane przez przedsiębiorstwo w akcji zima, nie są wystarczające do przyjęcia, że w danym dniu na danym odcinku chodnika jego nawierzchnia była utrzymana w taki sposób, jaki powinien wynikać z umowy z dnia 24.10.2011 roku. Do czynności odśnieżania przystąpiono o godzinie 3.00 w nocy, a powód upadł około godziny 6.00. Pozwane przedsiębiorstwo nie powoływało się na to, że do czasu upadku powoda na chodniku, nie upłynął czas zarezerwowany dla przedsiębiorstwa na podjęcie działań w tym rejonie. Pozwane przedsiębiorstwo stało na stanowisku, że czynności odśnieżania i posypywania piaskiem były przeprowadzone. Jak wynikało z karty drogowej skoro ulica (...) znajdowała się w połowie listy wykazu dróg, na których były przeprowadzone czynności odśnieżania (k. 150) . Skoro czynności powinny być zgodnie z umową zakończone o godz. 7,00 (na co powoływało się w odpowiedzi na pozew pozwane przedsiębiorstwo), to z pewnością przed upadkiem powoda chodnik powinien być odśnieżony i posypany.

Ponieważ zgodnie z umową z dnia 24.10.2011 roku pozwane przedsiębiorstwo zobowiązało się do konkretnych czynności w zakresie drogi ul. (...) w K., a chodnik w czasie zdarzenia nie był posypany, był także oblodzony, uznać należy, że pozwane przedsiębiorstwo również ponosi winę za skutki zdarzenia, któremu uległ powód.

Dowody w postaci historii choroby powoda jak i opinia biegłego sądowego ortopedy potwierdzają fakt doznania przez powoda uszkodzenia ciała W wyniku zdarzenia z dnia 20.02.2013 roku.

Miarkując wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia sąd miał na względzie to, że przed wytoczeniem sprawy powód otrzymał kwotę 2.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Doznane przez A. S. uszkodzenie ciała, które ma charakter trwały, pozwala przyjąć, że wypłacona poza procesem kwota 2.000,00 zł nie rekompensuje poniesionej przez powoda krzywdy.

Materiał dowodowy w postaci zeznań świadka - żony powoda i przesłuchania powoda pozwolił na ustalenie, że krzywda doznana przez powoda wiąże się z ograniczeniem jego dotychczasowej aktywności fizycznej jak również jest dolegliwa w związku z wykonywaną pracą.

Po wypadku powód w mniejszym zakresie uprawia sporty dodatkowo odczuwając dyskomfort związany z obrzękiem i dolegliwościami bólowymi.

Również z opinii biegłego wynika, że ruchomość stopy jest mniejsza, aniżeli przed wypadkiem.

Biorąc pod uwagę dolegliwości bólowe doznane przez powoda bezpośrednio po zdarzeniu, ograniczenie aktywności fizycznej i niedogodności związane z poruszeniem się o kulach, noszenie gipsu, jak również aktualnie odczuwane dolegliwości bólowe i konieczność liczenia się z ich występowaniem w przyszłości, sąd uznał, że zasądzona kwota w wysokości 12.000 zł stanowić będzie adekwatne zadośćuczynienie za doznaną krzywdę.

Mając na uwadze powyższe sąd na podstawie przepisu art. 417 par. 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. w zw. z art. 444 par. 1 k.c. w zw. z art. 445 par. 1 k.c. zasądził od pozwanych solidarnie na powoda A. S. kwotę 12.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19.08.2016 roku do dnia zapłaty, o czym orzekł w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

Sąd uznał za zasadne zasądzenie odsetek od pozwanego przedsiębiorstwa od pierwszego dnia, po upływie terminu na złożenie odpowiedzi na pozew.

Z chwilą doręczenia odpisu pozwu pozwane przedsiębiorstwo zostało wezwane do zapłaty i w ciągu czternastu dni mogło zgodzić się z żądaniem pozwu.

W punkcie drugim sentencji wyroku, sąd zasądził odsetki ustawowe od pozwanej gminy za okres od dnia 4.02.2014 roku do dnia 31.12.2015 roku i odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 1.01.2016 roku do dnia zapłaty.

Pismem z dnia 13.12.2013 roku powód wezwał pozwaną gminę do zapłaty. Ciężar wykazania daty doręczenia wezwania spoczywał na powodzie. Powód tej daty nie wykazał. W związku z tym datą, w której pozwana gmina wiedziała o zgłoszonym żądaniu była z pewnością data, w której gmina wypłaciła kwotę 1.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia powodowi.

W pozostałym zakresie sąd powództwo oddalił, o czym orzekł w punkcie trzecim sentencji wyroku.

Powód wygrał sprawę w 80%.

Jeżeli zachodzą przesłanki przewidziane w art. 100 zd. 2, to sąd, wkładając na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów procesu, zasądza od niej na rzecz jej przeciwnika tylko należne koszty procesu, nie zasądza natomiast od przeciwnika tych kosztów, które przy stosunkowym rozdzielaniu należałyby się drugiej stronie. W

takim przypadku zatem pozwany zwraca powodowi należne mu w sprawie koszty procesu od uwzględnionej części powództwa, nie może natomiast żądać od powoda kosztów procesu od części oddalonej (wyr. SN z 23 października 1969 r., I CR 186/69, LexPolonica nr 325815, Biul. SN 1970, nr 8-9, poz. 151).

Na mocy przepisu art. 100 zdanie drugie k.p.c. w zw. z art. 108 par. 1 k.p.c. sąd zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda 80% kosztów procesu, których szczegółowe wyliczenie pozostawił referendarzowi sądowemu, o czym orzekł w punkcie czwartym sentencji wyroku.